

Kołodnik Polsko Ukraiński

Opowiedz swoją historię
i poznaj tradycję swoich sąsiadów

Польсько-Український Збірник Колядок

Поділись своєю історією
і дізнайся про традиції своїх сусідів

O fundacji:

Pomysł powstania Fundacji i sformalizowania grupy znajomych powstał w trakcie jednego z poprzednich świątecznych spotkań w gronie Polsko-Ukraińskim podczas wspólnego pieczenia świątecznych ciasteczek. Celem projektu „Świąteczne warsztaty kulinarne edukacyjne” jest integracja Polaków, Ukraińców i Białorusinów. Wspólne koledowanie, opowieści o tradycjach świątecznych oraz pieczenie kruchych świątecznych ciasteczek zbliży wielokulturowe grono uczestników warsztatów.

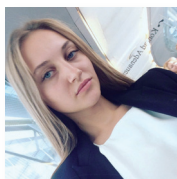
Mirosława Kruk
Studentka IV roku Stosunków Międzynarodowych na Uniwersytecie Jagiellońskim, pochodzi z Ukrainy. Członek chóru Camerata Jagielonica na UJ, gra i śpiewa na ukraińskim instrumencie bandura.

Anastazja Kijaszczuk
Studiuję Stosunki Międzynarodowe na Uniwersytecie Jagiellońskim, I rok II stopnia zainteresowania: sztuka, muzyka, polityka i sport.

Oliha Menko
Dziennikarka ukraińskiego tygodnika w Polsce „Nasze Słowo” oraz założycielka „Ukrainian speaking debate club in Krakow”. Lubi podróżować oraz pomagać innym.

Aleksandra Kuszczyńska
Studentka V roku socjologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, pochodzi z Ukrainy. Jej zainteresowania to: muzyka, kino oraz komunikowanie społeczne.

Julia Czaiko
Studentka V roku stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Jagiellońskim, pochodzi z Białorusi.

Ідея створення Фундації повстала в тракті одної з попередніх святкових зустрічей в гроні Польсько-Українським під час спільного печення святкових тістечок.

Головною метою проекту „Кулінарно-пізнавальна святкова майстерня” є інтеграція Поляків, Українців і Білорусів. Спільне колядування, розповіді про святкові традиції, а також випікання святкових тістечок яке посприяє зближенню багатокультурної спільноти учасників майстерні.

Nadiia Bondarenko
Absolwentka politologii i ekonomii międzynarodowej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Pochodzi z Ukrainy.

Jakub Wąsikowski
Studentem mechaniki i budowy maszyn na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.

Hanna Uszczapowska
Studiuje finanse i rachunkowość na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Pochodzi z Ukrainy. Jej zainteresowania to: gra w tenisa, oglądanie Bloomberg, Forex i kino.

Veronika Bohonowa
Studentka V roku zarządzania na Uniwersytecie Jagiellońskim, pochodzi z Białorusi.

Rafał Grabowski
Prezes Fundacji Współpracy Polsko-Ukraińskiej „U-WORK”. Działacz społeczny, lubi piec i gotować.

Spis treści ЗМІСТ

Historia Świąt	2
Cicha noc.	4
ТИХА НІЧ.	5
Lulajże Jezuniu	6
Люляй Ісусику	7
Dzisiaj w Betlejem	8
НЕБО І ЗЕМЛЯ НИНІ ТОРЖЕСТВУЮТЬ	9
Przybieżeli do Betlejem	10
СЛАВА ВО ВИШНІХ БОГУ	11
Wśród nocnej ciszy.	12

Historia Świąt

Tradycja Świąt Bożego Narodzenia sięga w głąb historii chrześcijaństwa. Każdy kraj i region ma swoje piękne tradycje związane z tym wielkim świętem. Te obyczaje w każdym zakątku świata są unikalne, ale wszystkich łączy jedno – radość która gości w każdym domu.

Ze względu na sąsiedztwo krajów kultura Polski i Ukrainy ma dużo wspólnego. A co nas łączy w Wigilię? Przede wszystkim sens Świąt Bożego Narodzenia jest wszędzie taki sam, Jezus z pierwszą gwiazdką przyszedł na świat w miasteczku Betlejem. Tak samo w Polsce i na Ukrainie z pojawieniem się pierwszej gwiazdki, cała rodzina siada do świątecznego stołu. Na tym stole znajduje się 12 postnych potraw. Na Ukrainie najważniejsza na tym stole jest Kutia, a w Polsce barszcz czerwony z uszkami i karp. Przed rozpoczęciem wieczerzy głowa rodziny rozpoczyna modlitwę i wszyscy siadają do stołu. W Polsce ważną tradycją jest dzielenie się opłatkiem i składanie sobie życzeń świątecznych. Z towarzyszących tradycji pod czas Wieczerzy Wigilijnej jest: położenie pod obrus sianka, jest przygotowany pusty talerz dla nieoczekiwanego gościa, zapala się świecę jako znak obecności bliskich zmarłych za stołem wigilijnym. Jak w Polsce tak i na Ukrainie Święta Bożego Narodzenia uwielbiają dzieci - dostają prezenty od świętego Mikołaja i na Gwiazdkę. Mikołaj przychodzi do dzieci z Polski 6 grudnia a dzieciakom z Ukrainy kładzie prezenty pod poduszkę 19 grudnia. Prezenty także czekają na dzieci w święto Bożego Narodzenia pod pięknie ubraną choinkę. Także w obu krajach istnieje piękna tradycja kolędowania. Jedyną poważną różnicą między Polską a Ukrainą jest to, że święta przebiegają w różnym czasie. Pomiedzy ukraińskimi oraz polskimi świętami zawsze istnieje niewielka różnica w datach - Święta Bożego Narodzenia obchodzone przez Kościoły Wschodnie (głównie Cerkiew Greckokatolicką i Kościół Prawosławny) także przypadają na 25 grudnia z tą różnicą, że w obrządku wschodnim data jest według kalendarza juliańskiego, czyli na 7 stycznia kalendarza gregoriańskiego, na Ukrainie to Rizdwo (Різдво), poprzedzone Wigilią, („Świątyn Weczir” – Святий Вечір). Jednak ta różnica nie jest istotna, dlatego że więcej nas łączy rzeczy wspólnych. Chcielibyśmy zaznaczyć, że najważniejszą ideą Świętej Wigilii jest czas wspólnie spędzony z rodziną.

Звичай святкувати Різдво сягає глибин історії християнства. Кожна країна і кожен регіон має свої цікаві традиції, пов'язані з цим великим святом. І хоч у кожному куточку світу є свої унікальні різдвяні обряди, все ж Різдво дарує радість кожному з нас.

Зважаючи на сусідство, Польща і Україна мають багато спільного. Що ж єднає нас у свято Рождества Христового? Перш за все, сенс цього свята: народження разом із першою зіркою у Вифліємі Ісуса.

І в Польщі, і в Україні зі сходом першої зірки вся родина сідає до святкового столу, на якому знаходиться 12 пісних страв. В Україні головною цього вечора є кутя, а в Польщі – червоний борщ і печений карп. Перед початком вечері голова родини читає молитву і всі сідають до столу. В Польщі важливою традицією є ділення оплатка і взаємне складання побажань один одному. З цікавих спільних для України і Польщі святкових традицій є: класти сіно під скатертину, в обох країнах для неочікуваного гостя ставлять тарілку, в знак пошани до близьких померлих запалюють свічки. Як в Польщі, так і в Україні Різдво дуже люблять діти – вони отримують в цей день подарунки. Також в Польщі Миколай приходить 6 грудня, а українські діти отримують подарунки під подушку 19 грудня. На Різдво дівчата отримують подарунки під

гарно прикрашену ялинку. Також в обох країнах існує чудова традиція колядування. Єдиною вагомою різницею між Польщею і Україною є дата святкування. Поміж українськими і польськими святами завжди існує не велика різниця в датах свят. Різдво на Сході (церква Грекокатолицька і Православна) припадає на 25 грудня юліанського календаря, тобто означає українці свядкують Різдво 7 січня за григоріанським календарем. Однак ця різниця не є такою істотною, тому що Польща і Україна мають більше спільного між собою, ніж відмінного. Підумовуючи, ми хотіли би підкреслити: сенсом свята Різдва є родина, яка об'єднується в цей зимовий час.

Cicha noc

Franz Gruber

Cicha noc, święta noc,
Pokój niesie ludziom wszem,
A u żłóbka Matka Święta
Czuwa sama uśmiechnięta
Nad dzieciątka snem,
Nad dzieciątka snem.

Cicha noc, święta noc,
Narodzony Boży Syn
Pan Wielkiego majestatu
Niesie dziś całemu światu
Odkupienie win,
Odkupienie win.

Cicha noc, święta noc,
Pastuszkowie od swych trzód
Biegną wielce zadziwieni
Za anielskim głosem pieni
Gdzie się spełnił cud,
Gdzie się spełnił cud.

Bandura, to ukraiński narodowy instrument muzyczny. Historia tego instrumentu bardzo bogata, ponieważ sięga XII wieku. Bandura najczęściej służy akomponementem do ukraińskich piosenek folklornych. To unikalny instrument muzyczny, którego nietypowe brzmienie do dziś pielęgnuje tradycje ukraińskiej muzyki.

Jedna z najbardziej znanych kolęd na świecie, po raz pierwszy wykonana podczas pasterki w 1818 roku, w austriackim Oberndorf bei Salzburg. Autorem słów Stille Nacht był Joseph Mohr, melodię ułożył Franc Gruberi.

ТІХА НІЧ

Franz Gruber

Ти - ха ніч, свя - та ніч, ясність б'є від зірниць. -

Ди - ти-нонька Пре - свя-та, та - ка я - сна мов зо - ря,

спо - очива - є в тихім ти - хім сні.

Свята ніч, тиха ніч,
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває
В тихім, тихім сні.

Свята ніч, тиха ніч.
Гей, утри сльози з віч,
Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас.
Вітайте святе Дитя.

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є.
В людським тілі Божий Син
Пришов нині у Віфлеєм,
Пришов спасти цілий світ.

Бандура, це український народний інструмент. Історія бандури сягає XII століття. Найчастіше бандура служить акомпанементом до українських фольклорних пісень. Це унікальний музичний інструмент, який плекає традицію української народної пісні.

Тиха ніч – одна з найвідоміших колядок на світі перший раз була виконана під час пастерки в 1818 року у віденському соборі в Зальцбургу. Автором слів був Джозеф Мор мелодію написав Франц Грубер.

Lulajże Jezuniu

autor nieznanym

8 Lu-laj-że Je-zu-u-niu mo-ja pe-reł-ko, Lu-laj-u-lu-bio-o-ne

7
8 me pieś-ci-deł-ko. Lu-laj-że-e Je-zu-niu, lu-laj-że, lu-laj, A ty go

14
8 Ma-tu-u-lu w pła-czu u-tu-laj.

Lulajże Jezuniu, moja Perełko,
Lulaj ulubione me Pieścidełko.
Lulajże Jezuniu, lulaj, że lulaj
A ty go matulu w płaczu utulaj

Zamknijże znużone płaczem powieczki,
Utulże zemdlone łkaniem usteczki.
Lulajże Jezuniu, lulaj, że lulaj
A ty go matulu w płaczu utulaj

Lulajże, piękniuchny mój Aniołeczku.
Lulajże, maluchny świata kwiateczku.
Lulajże Jezuniu, lulaj, że lulaj
A ty go matulu w płaczu utulaj

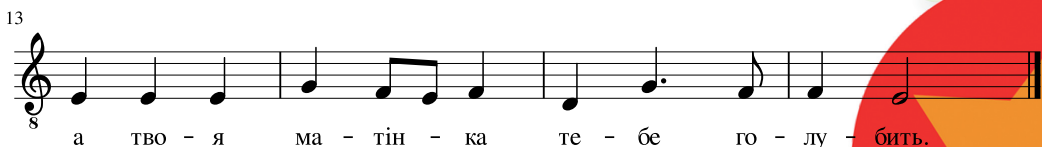
Lulajże, przyjemna oczom gwiazdeczko,
Lulaj, najśliczniejsze świata słońeczko.
Lulajże Jezuniu, lulaj, że lulaj
A ty go matulu w płaczu utulaj

Lulajże różyczko najozdobniejsza,
Lulajże, lilijko najprzyjemniejsza.
Lulajże, Jezuniu...

Kolęda polska o charakterze kołysanki, powstała najprawdopodobniej w drugiej połowie XVII wieku. Kolęda stanowiła inspirację dla wielu twórców, w tym i Fryderyka Chopina. Kolęda kojarzona jest z polskością, do jej melodii niejednokrotnie układano nowe teksty o wymowie patriotycznej.

Люляй Ісусику

автор невідомий

Люляй, Ісусику, моя Перлінко,
Люляй, Ісусику, Свята Дитинко,
Люляй, Ісусику, люляй же, Любий,
А Твоя Матінка Тебе голубить.

Маленькі віченьки від сліз втомились,
Солодкі устенька усміщці милій.
Люляй, Ісусику, люляй же, Любий,
А Твоя Матінка Тебе голубить.

Люляй, Янголятко моє миленьке
Люляй, Дитятко,
Люляй, Ісусику, люляй же, Любий,
А Твоя Матінка Тебе голубить.

Люляй же, Зірньо очам миленька,
Люляй, Дитинонько, світу гарненька,
Люляй, Ісусику, люляй же, Любий,
А Твоя Матінка Тебе голубить.

Люляй, Трояндочко, прикрасо моя,
Люляй же, Лілеє ---
Люляй, Ісусику, люляй же, Любий
А Твоя Матінка Тебе голубить.

Колядка польська має характер колісанкі, з'явилася в другій половині XVII століття. Колядка була інспірацією для багатьох творців також і Фридеріка Шопена, асоціюється з польськістю, до цієї мелодії неодноразово було написано тексти патріотичне.

Dzisiaj w Betlejem

autor nieznan

Dzi - siaj w Betle jem, dzi - siaj w Betle jem we-so-ła no - wi - na.

Że Pan-na czys-ta, że Pan-na czys-ta po-ro-dzi - ła Sy - na.

Chry - stus się ro-dzi, nas o-swo-bo-dzi, A - nie-li gra-ją, kró - le wi-ta-ją

pa-ste-rze śpe-wa - ją by-dłę-ta kłę-ka - ją cu-da cu - da o - gła-sza - ją!

Dzisiaj w Betlejem, dzisiaj w Betlejem

Wesoła nowina

Że Panna czysta, że Panna czysta

Porodziła Syna

Refren:

Chrystus się rodzi

Nas oswobodzi

Anieli grają

Króle witają

Pasterze śpiewają

Bydłeta kłękają

Cuda, cuda ogłaszają

Maryja Panna, Maryja Panna

Dzieciątka piastuje

I Józef święty i Józef święty

On ją pielęgnuje

Chociaż w stajence, chociaż w stajence

Panna Syna rodzi

Przecież on wkrótce, przecież on wkrótce

Ludzi oswobodzi

I Trzej królowie, i trzej królowie

Od wschodu przybyli

I dary Panu, i dary Panu

Kosztowne złożyli

Pójdźmy też i my, pójdźmy też i my

Przywitać Jezusa

Króla nad królami, Króla nad królami

Uwielbić Jezusa

НЕБО І ЗЕМЛЯ НИНІ ТОРЖЕСТВУЮТЬ

автор невідомий

Небо і земля, Небо і земля,
Нині торжествують.
Ангели й люди, Ангели й люди
Весело празнують:

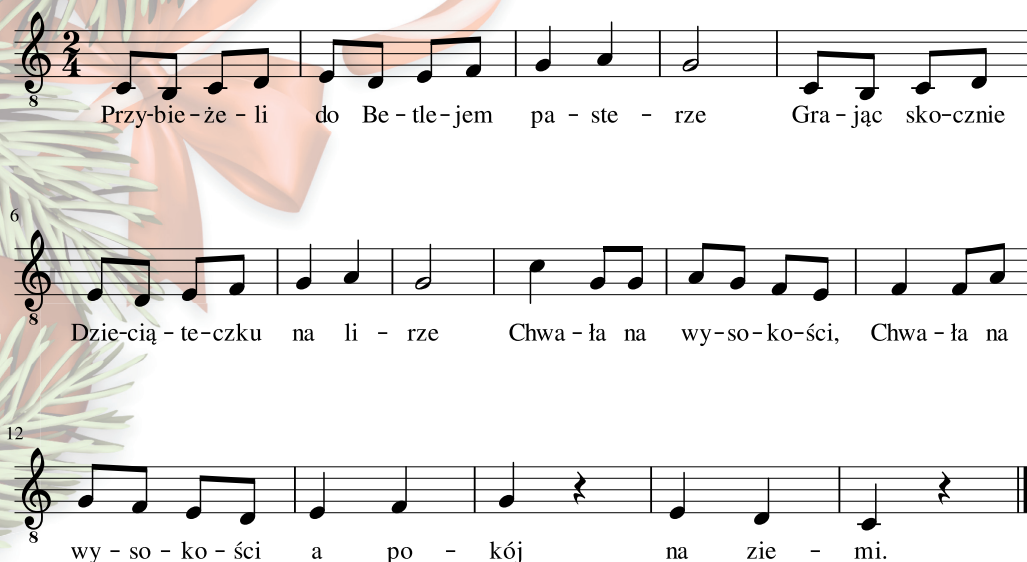
Приспів:
Христос родився, Бог воплотився
Ангели співають, Царіє вітають,
Поклін віддають, Пастиріє грають,
Чудо, чудо повідають.

Во Вифлеємі, во Вифлеємі
Весела новина!
Чистая Діва, Чистая Діва,
Породила Сина!

І ми во плоти, і ми во плоти
Богу поклін даймо:
„Слава во вишніх, слава во вишніх“
Йому заспіваймо!

Przybieżeli do Betlejem

autor nieznanym

Przy-bie-że-li do Be-tle-jem pa-ste-rze Gra-jąc sko-cznie
Dzie-cią-teczku na li-rze Chwa-ła na wy-so-ko-ści, Chwa-ła na
wy-so-ko-ści a po-kój na zie-mi.

Przybieżeli do Betlejem pasterze,
Grając skocznie Dzieciąteczku na lirze
Chwała na wysokości, chwała na wysokości,
A pokój na ziemi.

Oddawali swe ukłony w pokorze
Tobie z serca ochetego, o Boże!
Chwała na wysokości...

Anioł Pański sam ogłosił te dziwy,
Których oni nie słyszeli, jak żywi.
Chwała na wysokości...

Dziwili się napowietrznej muzyce
i myśleli, co to będzie za Dziecię?
Chwała na wysokości...

Oto mu się wół i osioł kłaniają,
Trzej królowie podarunki oddają.
Chwała na wysokości...

I anieli gromadą pilnują
Panna czysta wraz z Józefem pilnują
Chwała na wysokości...

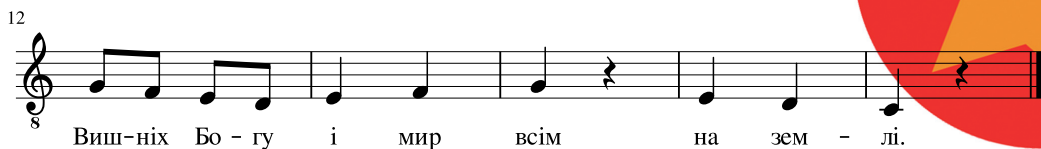
Poznali Go Mesjaszem być prawym
Narodzonym dzisiaj Panem łaskawym
Chwała na wysokości...

My go także Bogiem, Zbawcą już znamy

Polska kolęda, której początki datuje się na XVII wiek.

СЛАВА ВО ВИШНІХ БОГУ

автор невідомий

В Вифлеємі днесь Марія Пречиста
Породила у вертепі нам Христа.

Приспів:

Слава во вишніх Богу,
Слава во вишніх Богу,
І мир всім на землі.

Ангел з неба пастирям ся являє
І веселу сю новину звіщає!

Прибігають до вертепу пастирі
І з собою несуть дари в офірі.

І Дитятку кланяються в оборі,
До Його ніг припадають в покорі.

А з Востока за звільдою йдуть царі,
Три преславні, прерозумні звільдарі.

Книжники їм і учені сказали,
Щоб Месію в Вифлеємі питали.

Йдуть царі, Христа знаходять в яскіні,
Між бидляти, в бідних яслах на сіні.

Там в смиреню свій Му поклін віддали,
Пред Ним злото, ливан, миро поклали.

Ми також Христу поклін свій віддаймо
І разом з небесним хором співаймо.

Польська колядка котра зявилася в XVII столітті. Виконання яке ми можемо почути на сьогоднішній день зявилося в II половині XIX століття.

Wśród nocnej ciszy

autor nieznanym

Wśród nocnej ci - szy głos się roz - cho - dzi wstań - cie pas - te - rze

Bóg się wam rod - dzi Czym prędzej się wy - bieraj - cie do Be - tle - jem

po - spieszaj - cie przy - wi - tać Pa - na przy - wi - tać Pa - na.

Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi:
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi!
Czym prędzej się wybierajcie,
Do Betlejem pospieszajcie
Przywitaj Pana.

Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie
Z wszystkimi znaki danymi sobie.
Jako Bogu cześć Mu dali,
A witając zawołali
Z wielkiej radości:

Ach, witaj Zbawco z dawna żądany,
Cztery tysiące lat wyglądany
Na Ciebie króle, prorocy
Czekali, a Tyś tej nocy
Nam się objawił.

I my czekamy na Ciebie, Pana,
A skoro przyjdiesz na głos kapłana,
Padniemy na twarz przed Tobą,
Wierząc, żeś jest pod osłoną
Chleba i wina.

Kolęda powstała na przełomie XVIII i XIX wieku. Po raz pierwszy została opublikowana w 1853 w dodatku do Śpiewnika kościelnego autorstwa ks. Michała Marcina Mioduszeńskiego. Znana była już powszechnie na początku XIX wieku. Dzisiaj kolęda ta najczęściej rozpoczyna pasterkę.

Przepis na kruche ciasteczka:

SKŁADNIKI: – porcja dla 1 osoby:

400 g mąki;
3 jajka;
200 g masła;
100 g cukru pudru;
cukier waniliowy;
łyżeczka proszku do pieczenia;
2 łyżki śmietany.
dodatkowo do udekorowania ciasteczek najlepiej
użyć orzechów włoskich, (orzechów greckich) lub migdałów.

SPOSÓB WYKONANIA

Mąkę przesiać do miski, dodać pokrojone na kawałki masło (im drobniej tym lepiej). Palcami rozetrzeć mąkę z masłem „na piasek”. Dodać cukier puder. Jajka umyć, oddzielić białka od żółtek. Żółtka oraz dwie łyżki schłodzonej śmietany, połączyć jak najszybciej z resztą składników. Kulę ciasta rozdzielić na 3 części, włożyć na godzinę do lodówki (lub zamrażalnika). Po tym czasie ciasto wałkować na grubość około 2 mm i wycinać ciasteczka za pomocą foremek.

Posmarować roztrzepanym jajkiem. Na każde ciasteczko położyć ćwiartkę orzecha lub migdał. Ciasteczka układać na blasze wyłożonej papierem, papier można wysmarować masłem.

Piec w piekarniku o temperaturze ok 180 stopni aż się zarumienią.

РЕЦЕПТ ДЛЯ СВЯТКОВОГО ПЕЧИВА.

ІНГРЕДІЕНТИ НА ОДНУ ОСОБУ:

400 г муки;
3 яйця;
100 г цукрової пудри;
100 г цукрової пудри;
ванільний цукор;
ложечка розрихлювача тіста;
2 ложки сметани.

Для декорування найкраще використати грецькі горіхи або мигдаль.

СПОСІБ ПРИГОТУВАННЯ:

Муку просіяти в миску, в муку додати шматочки вершкового масла (чим дрібніше, тим краще). Руками вимісити масло з мукою до однорідної маси. Жовтки і дві ложки охолодженої сметани чимшвидше перемішати з іншими інгредієнтами. Тісто розділити на три частини і покласти до холодильника на годину. Після того, як тісто охолоне, розклати його до товщини 2 мм. Повитинати тістечка за допомогою формок.

Змастити збитими білками. Кожне тістечко прикрасити грецькими горіхами і мигдалем. Тістечка викласти на папір для запікання, попередньо змазаний маслом.

Запекати в духовці при температурі 180 градусів до того моменту, як тістечка підрум'яняться.